

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - nhà lý luận xuất sắc của Đảng ta

Với nỗi đau buồn và niềm tiếc thương vô hạn, chúng ta vĩnh biệt đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, nhà lãnh đạo đặc biệt xuất sắc, tài năng, nhà văn hóa lớn, tấm gương đạo đức sáng ngời, một nhân cách mẫu mực, người cộng sản kiên trung, trọn đời vì nước, vì dân. Đồng chí còn là người kế tục và thực hành xuất sắc tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; nhà lý luận uyên bác, tài ba của Đảng, người tiên phong trong việc bổ sung, hoàn thiện hệ thống lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, nâng tầm nền lý luận chính trị Việt Nam trong thời kỳ đổi mới.

BẦU NHIỆT HUYẾT ĐAM MÊ KHOA HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ KHÔNG NGỪNG CHẤY

Tạp chí Học tập (nay là Tạp chí Cộng sản) là nơi khởi nguồn cảm hứng sâu đậm, lúc nào cũng tràn căng sức sống cho một cuộc đời học tập và nghiên cứu không ngừng nghỉ của đồng chí Nguyễn Phú Trọng. Gần 30 năm công tác tại Tạp chí Cộng sản, trải qua nhiều công việc khác nhau, từ một cán bộ Phòng Tư liệu Tạp chí lúc tuổi còn thanh niên cho đến khi trở thành Tổng Biên tập, đồng chí đã viết, biên tập hàng trăm bài báo, bài nghiên cứu lý luận chính trị, không chỉ bằng sự trải nghiệm, trí thức được tích lũy, mà còn hơn thế, đó là với niềm đam mê, ý thức trách nhiệm của một nhà khoa học, nhà báo tài năng. Hơn 8 năm là Phó Chủ tịch và Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương, phụ trách công tác lý luận của Đảng và sau này trên cương vị Tổng Bí thư, người đứng đầu Đảng ta, Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Phú Trọng vẫn dành nhiều tâm huyết cho hoạt động nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn của Đảng. Bởi vậy, những tác phẩm, bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng luôn ở tầm cao lý luận chính trị và tư duy chiến lược, uyên thâm, sâu sắc, đúng như: "ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong". Hình ảnh giản dị, phong cách khiêm nhường, kiến thức sâu rộng và trí tuệ mẫn tiệp của đồng chí là tiêu biểu phẩm chất, trí tuệ một bậc trí thức lớn, luôn dành trọn niềm tin yêu, mến mộ của giới khoa học trong nước và quốc tế.

LÝ LUẬN PHẢI CÓ TẦM NHÌN VƯỢT TRƯỚC

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng luôn nhấn mạnh tầm quan trọng của yêu cầu đổi mới, sáng tạo trong công tác lý luận; phải gắn kết nhuần nhuyễn giữa nghiên cứu lý luận với tổng kết thực tiễn; giữa nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn với định hướng chính sách, để lý luận thật sự mang hơi thở của thực tiễn cuộc sống, soi đường, dẫn dắt thực tiễn và là cơ sở vững chắc cho việc hoạch định đường lối, chủ trương, chính sách. Đồng chí phê phán: "Căn nguyên của bệnh chủ quan là do kém lý luận, coi thường lý luận và lý luận suông; nguyên nhân của bệnh giáo điều là do xa rời thực tiễn, không sâu sát thực tiễn". Đồng chí căn dặn Hội đồng Lý luận Trung ương: "Không thể để kéo dài tình trạng còn lạc hậu của lý luận so với sự vận động và đòi hỏi của thực tiễn. Lý luận phải vươn lên dẫn đường và đồng hành với thực tiễn". Để kết hợp nhuần nhuyễn giữa nghiên cứu lý luận với tổng kết thực tiễn, đồng chí đề ra hai nguyên tắc biện chứng quan trọng, đó là: Kiên định và đổi mới, kế thừa và phát triển. Phải luôn kiên định, vững vàng trên nền tảng chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh,

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng xem ấn phẩm Báo Yên Bái số Xuân Ất Mùi 2015.

kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đây là điều hết sức quan trọng, là vấn đề mang tính nguyên tắc, có ý nghĩa sống còn đối với chế độ, không cho phép ai được ngã nghiêng, dao động. Đồng thời, phải biết kế thừa những thành quả phát triển hợp lý của thực tiễn; những tư tưởng, quan điểm, đường lối đã được triển khai trong thực tiễn và được thực tiễn chứng minh là đúng.

Tất nhiên, chúng ta không kiên định, kế thừa một cách máy móc, tùy tiện mà kiên định luôn đi đôi với đổi mới; và đổi mới phải có nguyên tắc, đổi mới để phát triển chứ không phải đổi mới một cách nóng vội, cực đoan. Theo đó, đồng chí yêu cầu: "Chúng ta cần tiếp thu, bổ sung một cách có chọn lọc trên tinh thần phê phán và sáng tạo những thành tựu mới nhất về tư tưởng và khoa học để chủ nghĩa, học thuyết của chúng ta luôn luôn tươi mới, luôn luôn được tiếp thêm sinh lực mới, mang hơi thở của thời đại, không rơi vào xơ cứng, trì trệ, lạc hậu so với cuộc sống".

TIÊN PHONG BỔ SUNG, HOÀN THIỆN LÝ LUẬN VỀ ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI

Gắn bó với sự nghiệp xây dựng nền lý luận chính trị Việt Nam trong thời kỳ đổi mới, trong lần cuối cùng làm việc với Hội đồng Lý luận Trung ương, người đứng đầu Đảng ta vẫn luôn đau đáu một điều: "... Đến năm 2025, trên cơ sở tổng kết 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới, 50 năm thống nhất đất nước, cần hoàn thiện cơ bản hệ thống lý luận về đường lối đổi mới; đến năm 2030, trên cơ sở tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, tổng kết 100 năm Đảng lãnh đạo cách mạng Việt Nam, có thể bổ sung, phát triển Cương lĩnh, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ mới; bổ sung, làm phong phú và tiến thêm một số bước để hoàn thiện hơn nền tảng tư tưởng của Đảng; và đến năm 2045, khi nước ta trở thành nước phát triển, có thu nhập cao thì chúng ta sẽ có một hệ thống lý luận hoàn chỉnh, khoa học và hiện đại về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam". Mấy năm nay, dù sức khỏe không còn được như trước, nhưng đồng chí Tổng Bí thư vẫn dành nhiều thời gian, tâm huyết và trí lực cho công tác lý luận của Đảng. Chuẩn bị cho việc xây dựng dự thảo các văn kiện trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, đồng chí lưu ý rằng: Nhiệm kỳ tới này có vấn đề gì mới? Phải chăng chúng ta cần tổng kết 40 năm đổi mới để luận giải sâu sắc về cơ sở, tiềm

lực, vị thế và uy tín quốc tế của đất nước? Đây phải chăng là nền tảng, động lực để truyền cảm hứng, đem lại niềm phấn khởi và tự hào cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta trước những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của công cuộc đổi mới, để nhân dân ta vững tin vào quan điểm, đường lối đúng đắn, sáng tạo của Đảng về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của chúng ta là phù hợp với thực tiễn đất nước và xu thế phát triển của thời đại? Đúc kết, khái quát một cách khoa học, khách quan, toàn diện về sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở đất nước ta, đồng chí chỉ rõ: Đây là cả một sự nghiệp sáng tạo vĩ đại, đầy thử thách, khó khăn, nhưng đó cũng là con đường vinh quang mà Đảng ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu và nhân dân ta đã lựa chọn. Bởi lẽ, chỉ có chủ nghĩa xã hội mới bảo đảm có một xã hội mà trong đó "sự phát triển là thực sự vì con người, chứ không phải vì lợi nhuận mà bóc lột và chà đạp lên phẩm giá con người... sự phát triển về kinh tế đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội, chứ không phải gia tăng khoảng cách giàu nghèo và bất bình đẳng xã hội... một xã hội nhân ái, đoàn kết, tương trợ lẫn nhau, hướng tới các giá trị tiến bộ, nhân văn, chứ không phải cạnh tranh bất công, "cá lớn nuốt cá bé" vì lợi ích vị kỷ của một số ít cá nhân và các phe nhóm... sự phát triển bền vững, hài hòa với thiên nhiên để bảo đảm môi trường sống trong lành cho các thế hệ hiện tại và tương lai, chứ không phải để khai thác, chiếm đoạt tài nguyên, tiêu dùng vật chất vô hạn độ và hủy hoại môi trường... một hệ thống chính trị mà quyền lực thực sự thuộc về nhân dân, do nhân dân và phục vụ lợi ích của nhân dân, chứ không phải chỉ cho một thiểu số giàu có". Đây cũng là nguyện ước của Bác Hồ kính yêu và toàn thể dân tộc Việt Nam.

Từ thực tiễn của gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới và 30 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, đồng chí đã hết sức quan tâm và chỉ đạo trực tiếp việc bổ sung, hoàn thiện lý luận về đường lối đổi mới Việt Nam, như một điểm mới nổi bật trong Văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng. Đồng chí gợi mở, đó phải là hệ thống lý luận sâu sắc, toàn diện về những vấn đề có tính quy luật của công cuộc xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ đổi mới; kết tinh trí tuệ của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta trên cơ sở kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ

Chí Minh, kế thừa giá trị truyền thống của dân tộc, tiếp thu tinh hoa tư tưởng của nhân loại.

NHỮNG TƯ TƯỞNG CHỈ ĐẠO Ở TẦM CAO LÝ LUẬN

Cả cuộc đời không ngừng tìm tòi, nghiên cứu, trăn trở với những vấn đề lý luận và thực tiễn, ở đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng hội tụ những phẩm chất, tài năng của một nhà chính trị đặc biệt xuất sắc, một nhà văn hóa lớn và nhà khoa học uyên bác. 35 cuốn sách tập hợp các bài viết, bài phát biểu, các công trình nghiên cứu của đồng chí đã kết tinh trí tuệ của toàn Đảng, thể hiện tầm cao lý luận, tư duy chiến lược, tư tưởng lãnh đạo, chỉ đạo của người đứng đầu Đảng ta trên những vấn đề cốt lõi, hệ trọng nhất của công cuộc xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ đổi mới. Bàn về những vấn đề lý luận rộng, khó, phức tạp nhưng với cách trình bày đơn giản, diễn đạt dung dị, chất lọc từ đời sống thực tiễn, với sợi chỉ đỏ xuyên suốt là tư tưởng "dân là gốc", nhân dân là chủ thể và là trung tâm của công cuộc đổi mới, mỗi tác phẩm của đồng chí Tổng Bí thư đều có sức thuyết phục, cảm hóa đặc biệt, lan tỏa mạnh mẽ trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, được đồng bào bạn bè quốc tế ngưỡng mộ và đánh giá cao. Đồng chí thật sự là nhà lý luận vì nhân dân và sống trong lòng dân.

Về kinh tế, đồng chí khẳng định, việc đưa ra quan niệm phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là một đột phá lý luận rất cơ bản và sáng tạo của Đảng ta. Đó là nền kinh tế thị trường đầy đủ, hiện đại và hội nhập, lấy con người làm trung tâm, vì mọi người và do con người; phát huy đầy đủ vai trò làm chủ của nhân dân, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội ngay trong từng bước và từng chính sách phát triển. Thấm nhuần sâu sắc tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi" và về xây dựng con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa, đồng chí đã cùng với Đảng ta đề ra những quyết sách sáng suốt về chấn hưng nền văn hóa, xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, để văn hóa, con người thật sự trở thành nguồn lực, sức mạnh nội sinh và động lực quan trọng phát triển đất nước nhanh và bền vững.

Bằng cuộc đời thanh cao và giản dị, trong sáng và đẹp đẽ, bằng đạo đức cách mạng mẫu mực, cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư, bằng sự quan tâm sâu sắc dành cho đồng chí, đồng bào và bạn bè quốc tế, ở đồng chí Tổng Bí thư đã hội tụ và kết tinh những giá trị đẹp đẽ và cao quý nhất của văn hóa chính trị Việt Nam; đồng chí là một nhân cách lớn, sự hòa quyện giữa nhà lãnh đạo, nhà lý luận và nhà văn hóa; là hình ảnh người thầy mẫu mực, tấm gương người sáng để cán bộ, đảng viên và nhân dân học tập, noi theo.

Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không còn nữa, nhưng những di sản mà đồng chí để lại, tâm nguyện cao đẹp, tư tưởng nhân văn và đạo đức trong sáng của đồng chí vẫn mãi còn với chúng ta; là nguồn cổ vũ, động viên to lớn để chúng ta quyết tâm tiến bước trên con đường xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, một sự nghiệp sáng tạo vĩ đại và vinh quang mà Đảng ta, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn, vì một Việt Nam giàu mạnh, dân chủ, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, sánh vai với các cường quốc năm châu.

B.T
(Theo Báo Nhân dân)